

Kinn kommune

Arkiv:

JournalpostID: 25/61454

Sakshandsamar: Øyvind Bang-Olsen

Dato: 19.11.2025

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
039/25	Styret i Bordgleder Kinn kommune KF	25.11.2025
139/25	Formannskapet	27.11.2025

Oppfølging av økonomiforutsetningar - Bordgleder KF

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Arbeid med å økonomisk omstilling og tilpassing av Bordgleder KF vert lagt tilgrunn slik det går fram av saka, og med dei vilkår som kommunestyret fastset i samband med handsaming av budsjett/økonomiplan for 2026-29

Styret i Bordgleder Kinn kommune KF 25.11.2025:

Handsaming:

Røysting:

Framlegg til vedtak samrøystes vedtatt.

BOGL- 039/25 Vedtak:

Styret viser til rapporten frå Deloitte, som viser at alternativet med eit KF er ca 1,8 millionar kroner rimelegare enn å avvikle KFet og legge dette inn i kommunedirektøren si styringslinje som ei ordinær teneste utan eksternt sal. Bordgleder KF bidreg såleis til at kostnaden ved å produsere mat til omsorgstrengande i kommunen blir vesentleg rimelegare for Kinn kommune.

Styret har eit stort fokus på å auke eksternt sal, noko dagleg leiar jobbar med kontinuerleg. Som det framgår av styret sitt vedtekte budsjett og økonomiplan er det budsjetttert etter eit forsiktighets- og forsvarlegheitsprinsipp der ein berre har lagt til grunn faktisk påreknelege kostnader og inntekter jf. kommunelova § 14-4 tredje ledd.

Styret legg til grunn at eksternt sal vil auke, men finn det vanskeleg å budsjettere med dette før ein har meir konkrete avtaler som gjer at realismekravet i kommunelova vert stetta. Dette er også i samsvar med tilbakemeldingar ein har merka seg frå det politiske ordsiftet om Bordgleder.

Styret har forståing for at det er krevjande økonomiske tider for kommunen som konsern, og vil sjølvstøtte seg etter det budsjett kommunestyret vedtek og styre etter det etter beste evne og vilje. Også om kommunestyret vedtek eit budsjett med høgare budsjetttert eksternt sal. Likevel finn ikkje styret å kunne tilrå ei slik underdekning som reelt er konsekvensen av kommunedirektøren sitt framlegg, og vil oppmode om at det budsjett og økonomiplan som styret allereie har vedteke blir lagt

til grunn.

Bakgrunn for saka:

I samband med 2. tertialrapport vart det varsla at ein ville kome attende med ei sak. Saka tek utgangspunkt i korleis best tilpasse oss med delt matproduksjon mellom kommunedelane, og kommunestyret sitt val av føretaksmodellen for kjøkkenet i Florø.

Det viser seg vanskeleg å møte auke i kapitalkostnader med auke i dekningsbidrag frå eksternt sal så snøgt som kommunestyret hadde sett føre seg. Bordgleder KF skal dekkje husleige på 1,7 mill. kr. og finansutgifter på 1,1 mill. kr. Gjennomgangen som vart gjort i samband med utarbeiding av saka har også sett på ulike formelle sider ved korleis forankre rekneskapsføring- og anbudsprising som ledd i kommunestyret sitt oppdrag med å tilby ledig produksjonskapasitet til andre.

I framlegg til økonomiplan for 2026-2029 er det sett av overføring (kompensasjon for kapitalutgifter) på 3 mill. kr. **i 2026 og 2027**. Grunngeving for denne avsetninga er realistisk gjennomføring av tilpassing ut frå at kommunestyret har valt føretaksmodellen (KF).

Mellom kommunane i Region Fjordan er det interesse for å gjere ein forstudie der fleire kommunar ser på korleis matproduksjon kan løysast. Undersøkinga vil konsentrere seg om korleis mogleg samarbeid mellom kommunar vil kunne gje vinstar. Det vil bli sett på korleis ein kan oppnå god kvalitet på matproduksjon, logistikk, tilpassingar til krav om kostnadsreduksjonar og reduserte investeringar.

Det er kommunedirektøren si vurdering at vi ikkje bør gjere endringar i kjøkkendriftinga og organisering av denne før ein har undersøkt om eit slikt interkommunalt samarbeid kan føre fram. I saka er det greidd ut vilkår for vidare arbeid med sal av mat til private kundar. Som det går fram av vurderinga vil organisering av kjøkkentenesta i Florø som ei ordinær teneste koste vesentleg meir (4,6 mill. kr.).

For å utarbeide saka er Cedra (tidlegare Deloitte) kontakta for gjennomføre utgreiingar om kva vilkår eit kommunalt føretak har til å gjennomføre konkurranse i ein privat marknad, og gjere økonomisk analyse

Saksopplysningar:

Handsaming i 2. tertialrapport

I samband med 2. tertialrapport for 2025 vedtok kommunestyret underdekning i 2025 på 3,2 mill. kr. Kommunedirektøren skulle utarbeide sak om korleis innrette oss for å sikre drifta av selskapet i balanse å snøgt som mogleg. Årsaka til at underdekning kjem no, og ikkje i samband med førre års budsjett, skuldast at KF Bordgleder ikkje i tilstrekkeleg grad har budsjettert med bortfallet av omsetning frå heimebuande og institusjon i Måløy. I 2025 har også kommunen redusert kjøp av tenester som fylgje av bruk av færre plassar i Markegata HDO. Kommunedirektøren har ikkje gått gjennom selskapet sine økonomirapportar etter 2. tertial, men har registrert at styret har vurdert at underdekninga i 2025 kan bli større enn kva som var rapportert i juni. Det er styret sitt ansvar å følgje opp dette vidare.

Produksjonsmetode

Bordgleder KF produser mat etter kok-/kjølpriippet, som er den vanlegaste metoden for sentralkjøkken som leverer til fleire institusjonar og til heimebuande. Maten vert produsert på storkjøkken og blir kjølt ned frå over 72 °C til 3 °C på under 90 minuttar. Gjennom denne metoden pasteuriserast, kjølast og lagrast maten kjølig frem til den skal bli servert. Metoden gjev effektiv

utnytting av personalressursane med jamn produksjon gjennom veka og ein unngår då arbeidstoppar med meir tradisjonell produksjon. Metoden stiller krav til oppvarming, nedkjøling og temperatur under lagring og transport. Kok-/kjølproduksjonen viser seg å ha mindre svinn av næringsstoffa under tillaging av mat.

Kommunestyret valde KF-modellen

Kommestyret valde å halde på KF-modellen i samband med drøfting av politisk organisering, også for matproduksjon til institusjonar, heimebuande og eksterne kundar levert frå Bordgleder (Florø). Produksjonsmetode og investeringsomfang vart vedteke av kommunestyret hausten 2023. Kostnaden for kommunen auka som følgje av delt produksjon av mat både i Florø og Måløy (kring 3,5-4,0 mill. kr). Saksgangen nedanfor viser prosessen frå vedtak om deling av kjøkkendriftinga mellom Florø og Måløy. Meirkostnaden vart innarbeidd først i revidert budsjett 2024. I samband med budsjettarbeidet 2025 var ikkje dette i tilstrekkeleg grad fanga opp, ref. innleiinga. Kinn kommune er arbeidsgjevar for dei tilsette i føretaket og personalforvaltninga fylgjer kva gjeld elles for kommunalt tilsette. Drifta skal vere effektiv, mest mogleg lønsam og berekraftig over tid. Budsjett, handlingsprogram og årsrapport skal dokumentere resultatkrav og resultat. Styret i føretaket har mynde til å treffe avgjerd i alle saker som gjeld føretaket og føretaket si verksemd, men likevel innanfor rammene som kommunestyret har fastsett. Kommunedirektøren har ikkje instruksjons overfor dagleg leiar i føretaket. Før styret treff vedtak i saker som skal handsamast i kommunestyret, har kommunedirektøren uttalerett.

Saker med handsaming av kjøkkenfunksjonar

Sak	Innhald og vedtak
183/22	Budsjett og handlingsprogram 2023-26: Kommunedirektøren skal legge fram ei sak om korleis kjøkkenet i Måløy kan gjenopprettast. Saka skal politisk handsamast i kommunestyret innan 01.03.2023
090/23	Kommunestyret vedtok å halde fram med alle kommunale føretak som ledd i vurdering av politisk organisering for neste kommunestyreperiode.
027/23	Formannskapet ynskte å sjå samanheng mellom oppretting av kjøkken i Måløy med konsekvensar for drift av kjøkken ved ny institusjon i Florø (etablering av 1 eller 2 kjøkken i kommunen)
075/23	Framtidig kjøkkenløyising. Kommunestyret vedtok løyising med servering av varm mat for brukarane av kjøkkentenester.
104/23	Vedtak om framdrift for ombygging av kjøkken i Hjellegata til erstatning for kjøkken i institusjon. Notat om utsetting av vedtak om opning av kjøkken i Måløy, p.g.a. kostnader, og nødvendig vurdering at tiltaket vart vurdert i samband med årsbudsjettet. Oppstart av kjøkkenløyising avhengig av løyving i budsjett, økonomiplan 2023-2027.
143/23	Vedtak om å gå vekk frå servering av varm mat til institusjon og heimebuande i Florø. Redusert investeringsbehov og reduserte driftskostnader var utgangspunkt for endringa.
145/23	Orientering til formannskapet om kostnader ved gjenopning av kjøkken i Måløy og auka kostnader til drift av kjøkkenløyising i Florø. Del av budsjetthandsaming. Auka kostnader på 4,1 mill. kr.
179/23	Budsjettet føreset at Bordgleder ikkje leverer mat til Måløydelen av kommunen etter 1. april 2024, i tråd med kommunestyrevedtak. Budsjettet tek også inn over seg den store prisveksten som er i samfunnet, som får stor påverknad for kva det kostar å produsere middagar også for Bordgleder. Differansen mellom kva Bordgleder budsjetterer med og det kommunedirektøren har lagt inn i sitt budsjett for kva omsorgstenesta betaler for middag til omsorgstenesta i 2024 er kroner 2,7 mill. kr.
179/23	Økonomiplan og handlingsprogram 2024- 27: Kommunedirektøren hadde innstilt på å utsetje oppretting av nytt kjøkken i Måløy, med utgangspunkt i manglande budsjettdekning. Kommunestyret vedtok : «Kommunedirektøren bes gjennomføre

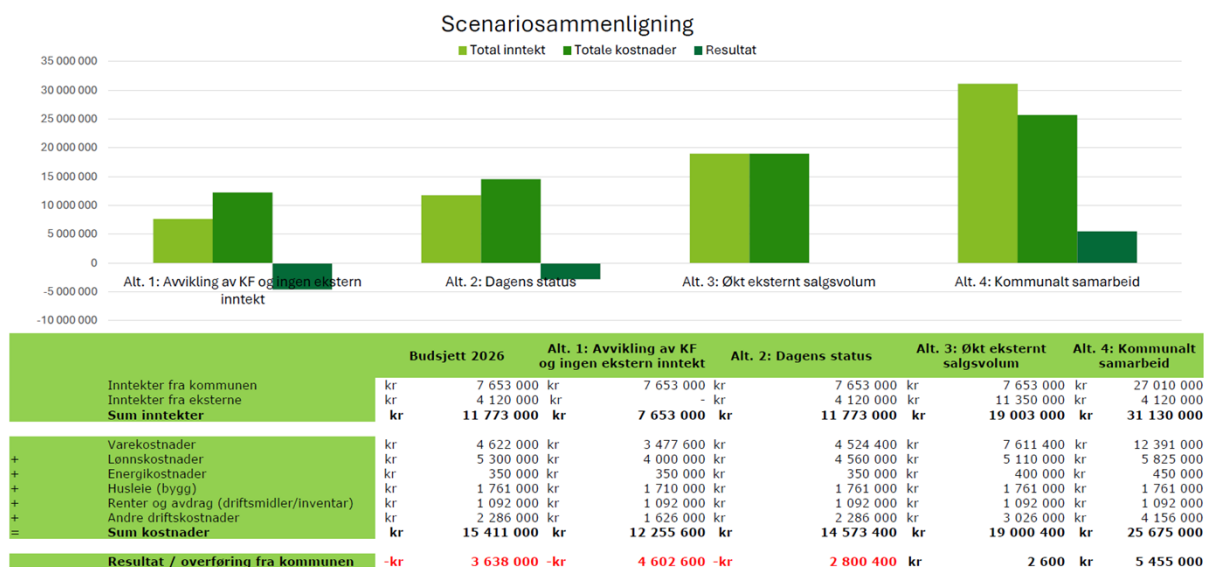
	gjenopning av kommunalt kjøkken i Måløy, innan 1. Mars 2024. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake med en sak i løpet av Januar 2024». «Kjøkkenet i Måløy skal gjenopnast gjennom at budsjett til matkjøp skulle delast med 40% på drift av kjøkken i Måløy og 60% til kjøp av tenester i Florø frå KF Bordgleder.»
021/24	Vedtak om gjenopning av Kjøkken i Måløy 6. mai 2024. Auka kostnader på 3,8 mill. kr, mogeleg å justere ned til 3,2 mill. kr. Finansiering av auka kostnader vert å komma attende til i 1. tertial
053/24	Lovlegkontroll av vedtak om gjenopning av kjøkkensaka, vedtak utan tilstrekkeleg inndekning. Kommunestyret og Statsforvaltar fann vedtaket gyldig
088/25	Revisjon av budsjett 2025. Kommunestyret godkjende meirforbruk på 3,2 mill. kr. I 2025. Årsaka til underdekning skuldast at det ikkje i tilstrekkeleg grad var teke omsyn til bortfall av omsetning frå heimebuande og institusjon i Måløy. I 2025 har også kommunen redusert kjøp av tenester som følgje av bruk av færre plassar i Markegata HDO
094/24	KF Bordgleder held fram som kommunalt føretak vedtok formannskapet, men saka vart utsett i kommunestyret (I påvente av etablering av nytt styre)
113/25	Tertilarapport 2 – 2025. Inndekking av meirforbruk I 2025, med føresetnad om at det vart utarbeidd ei eiga sak.

Økonomianalyse av ulike ulike alternativ (scenarioanalyse)

Til denne saka er det greidd ut økonomiske konsekvensar av alternative måtar å organisere kjøkkendrifta på. Opprinneleg budsjett frå KF Bordgleder er vist i venstre kolonne. Analysen viser at med høg utnytting av kjøkkenet gjennom interkommunalt samarbeid gjev ei god økonomisk og driftsmessig tilpassing. Ein oppnår då eit kostnadsnivå som tilsvarer eit nivå ned mot kva ein kunne oppnådd om ein hadde konkurranseutsett produksjon. Det går også fram av talgrunnlaget at om vi gjer om matproduksjonen til ei ordinær teneste vil kostnaden auke utover avsetning i økonomiplan, og gje ei permanent auka kostnad. Ekstrakostnaden blir då 4,6 M KR. Dersom ikkje det let seg gjere å oppnå eit interkommunalt samarbeid bør då selskapet jobbe vidare med eksternt sal.

Frémtdsregnskap og forutsetninger

Sammenligning av scenarioer

Rammer for konkurransen

Vi har henta inn vurdering frå Cedra sin advokat om rammene ein kommune har for å drive kommersiell aktivitet;

«Når kommunen driver økonomisk aktivitet i privatmarkedet, må denne virksomheten skje på markedsmessige vilkår. Det innebærer at Bordgleder må prise sine tjenester til eksterne kunder på en måte som tilsvarer prisingen til en privat, profitorientert aktør under sammenlignbare forhold – inkludert alle relevante kostnader og en rimelig fortjeneste. Bordgleder er altså ikke bundet til den samme prisen som kommunen selv betaler....For å kunne fastsette hvilken pris Bordgleder skal ta for sine tjenester til eksterne kunder, må foretaket ha oversikt over hvilke kostnader som knytter seg til den kommersielle aktiviteten. Bordgleder må derfor vurdere hvilke kostnader som er relevante, og for felles eller faste kostnader må det bestemmes hvordan disse skal fordeles mellom kommersiell og ikke-kommersiell virksomhet. Dette er nødvendig for å beregne en markedsmessig pris.»

Selskapet sin marknadsplan

Selskapet har lagt slik plan for å kunne utnytte sentralkjøkken til tenester utanfor Kinn kommune

- Sal og marknadsutvikling, særleg innan desse områda: Ferjer (mannskapsmat og kiosk) Bordgleder leverer til fleire ferjer i dag, og har lang tradisjon for å levere til ferjer.
- Bordgleder har hatt konkrete førespurnader om å kunne levere til fleire, som ein ikkje har kunne ta på seg på grunn av uklårheit knytt til nytt kjøkken/framtidig driftsform.
- Omsorgstenester i andre kommunar (heilt eller delvis) Bordgleder kan levere middagar til heile kommunar, delar av kommunar, utvalde dagar (feriar, ved særlege behov, helger osv.)
- Maritim og marine næringar (offshorefartøy, fiskebåtar mv)
- Industri/anlegg
- Større arrangement (t.d. fotballcupar) Bordgleder har vore kontakta om å levere middagar til ein stor fotballcup på Austlandet.
- Skule og barnehagar Det kan bli aktuelt å levere mat til barnehagar og/eller skular, både i eigen kommune og til andre kommunar.
- Engros (sausar, supper etc.) Via grossist har Bordgleder levert middagsprodukt til eit hotell utanfor Kinn kommune i 2024. Det er eit stort potensial for å levere til slike aktørar, både til hotell,

Vurderingar:

Føretaksmodellen i dette tilfellet er utfordra med utgangspunkt i urealistisk forventning til kor snøgt ein kunne innhente eksternt sal etter deling av matproduksjon i Kinn kommune. Utfordringa vart særleg forsterka av at ein har lagt på selskapet å tene inn att kapitalkostnader, men samstundes er det ei erkjenning at budsjettet for 2025 ikkje vart godt nok sett opp frå Bordgleder KF si side.

Å ta ned årsverksramma som Bordgleder KF gjennomfører for å tilpasse seg nye rammevilkår er så langt kommunaldirektøren kan sjå ei fornuftig tilpassing. Kommunedirektøren meiner at selskapet sjølv må laga detaljerte planar for å omsette marknadsplanen til praktiske handlingar.

Gjennomgangen no i haust, vedlagt rapport, med omsyn på korleis møte formelle krav til konkurranse, avtalar og anbodsvurdering har vore nyttige. Dette er det styret sitt ansvar å følgje opp og kvalitetssikre.

Det vert starta eit arbeid med fleire kommunar som vil sjå på eit mogleg interkommunalt samarbeid kring matproduksjon. Slik analysen over viser kan dette også gje for fornuftig tilpassing. Med føringane som ligg i økonomiplan er overføringane til KF avgrensa i tid til 2 år og vi må søke å løyse utfordringane innanfor denne horisonten.

Økonomiske konsekvensar:

Føringane i saka er innarbeidd i økonomiplan

Aktuelle lover, forskrifter, kjelder:

Gjennomgang av konkurranselovgeving

Vedlegg i saken:

Scenarioanalyse Bordgleder KF - 2025 - 181125

Notat Bordgleder Kinn Kommune KF